

χωρίον . . . καὶ πληρώνοντας καὶ αὐτὴ τὸ κοινὸν χρέος νὰ μένουν εἰς τοὺς παιδας τῶν, πλὴν ἔτζι στέργεται καὶ αὐτὴ ἡ ἄνωθεν Α. πῶς χαρίζει καὶ αὐτὴ τὰ δσα τῆς ενδίσκουνται εἰς τὸν ἀνὴρ αὐτῆς σπίτια, χωράφια . . . ὅποτε καιροῖς γνωρεύσουν(ν) οἱ παιδες αὐτῶν νὰ τὶς ἐνοχλήσουν καὶ νὰ πειράξουν πολὺν ἢ ὀλίγον, ὅποιον μέρος ἀπομείνῃ ἀπὸ τὸ αὐτὸ ἀνδρόγυνον, νὰ εἴναι εἰς τὴν ἔξουσίαν του, τὸ αὐτὸ ἔχει, νὰ πουλήσῃ, νὰ χαρίσῃ καὶ ἔτερα ἀνεργλητα . . .».

335

1736. Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Α', πρὸς καδῆν Νάξον, ὅπως ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἱ μοναχοὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ καθολικῶν Μονῶν, πλὴν τῆς δεκάτης καὶ τῶν νομίμων δασμῶν, μὴ καταπιέζωνται ὑπὸ τῶν κατοίκων διὰ τὴν εἰσπραξιν τοῦ χαρατζίου, ἀνέκδοτον, ἐν ΓΑΚ, φάκ. 162 Π. Ζερλέντη.

336

1736. Πρακτικὸν συμφωνίας ἀπὸ 4 Ἰαν. τῶν τριῶν Κοινῶν τῆς Νάξου
(*«Κάστρο, Μπούργο καὶ ὅλα τὰ χωρία τῆς Αξίας»*),
ἐν 151, σ. 624–625 καὶ ἐν 197, σ. 155–159.
« . . . ἐρχόμενα τὰ αὐτὰ τρία μέρη εἰς θεοφοβίαν, εἰς τελείαν ἀγάπην, εἰς εἰρηνικὴν καὶ ἀκαταζήτητον γνώμην, θέλοντα ἀπὸ τὴν σήμερον διὰ παντοτεινήν τος κυβέρνησιν τῶν τριῶν Κοινῶν . . . Καὶ ὅποιον ἀπὸ τὰ τρία Κοινὰ ἥθελεν ἀθετήσει καὶ παραβῇ ἀπὸ τοὺς τοιούτους ἀκαταλύτους ταιριασμοὺς καὶ περίστασαις, νὰ πλεορήῃ εἰς τὸ μοντούπακι τοῦ πολυετῆ Καπετάν πασᾶ ρεάλια χίλια πεντακόσια. Καὶ τὸ παρὸν πάντα νὰ εἴναι καὶ νὰ γροικάται ἵσχυρόν, βέβαιον καὶ ἀχάλαστον εἰς τὸν αἰώνα . . .».

337

1736. Διάταξις π.Κ. Νεοφύτου Ζ', περὶ προικοδοσίας,
ἐν 70, Β', σ. 78–80 καὶ 437–444.

« . . . Γράφοντες . . . γνώμη καὶ τοῦ . . . πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων . . . Μελετίου . . . ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς . . . ἵνα δὲ ὑπὸ τῆς βασιλευούσης ταύτης τῶν πόλεων, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ εὐγενῶν ἀρχόντων διὰ κοινὴν ὀφέλειαν καὶ θεραπείαν τῆς ἐπηρημένης πανολεθρίας συγκροτηθείς, καὶ διορισθείς ἐν τριτῇ τάξει ἀριθμὸς τῆς προικοδοσίας, καὶ ὑφ' ἡμῶν ἐκκλησιαστικῶς τε καὶ συνοδικῶς κυρωθείς καὶ βεβαιωθείς ὡς ἐμφρόνως καὶ προνοητικῶς καὶ κατὰ θείαν νεῦσιν συντελεσθείς, ἔχη τὸ κῦρος . . . Καὶ ὅσοι μὲν τῶν ἀρχόντων καὶ λοιπῶν χριστιανῶν ἔφθασαν πρότερον μέχρι τοῦδε προικοδοτῆσαι, πρὸ τοῦ διορισμοῦ τούτου . . . ὑπάρχωσιν ἀνεύθυνοι καὶ ἀθῶι . . . "Οσοι δὲ τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἔξῆς, . . . βούλονται συναλλάγματα γάμων ποιῆσαι καὶ προικοδοτῆσαι ἐκ τῶν τῆς πολιτείας καὶ περιχώρου ταύτης . . . ἀπαξαπάντων χριστιανῶν, ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, εὐγενῶν καὶ ἰδιωτῶν, πραγματευτῶν ἢ τεχνιτῶν, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, μικρῶν τε καὶ μεγάλων, πάσης καὶ παντοίας τάξεως τε καὶ καταστάσεως, εἰ μὲν τῆς πρώτης τάξεως εἴεν, ὀφείλοντι διδόναι διατετιμημένην προῖκα γροσίων πέντε χιλιάδων, συναριθμούμενων αὐτῇ τῶν μετρητῶν ἀσπρῶν, τῶν τζεβαχερικῶν, τῶν ρουχικῶν καὶ λοιπῶν ἀπάντων πραγμάτων, ὡς μὴ ὑπερβαίνειν τὴν ὅλην προῖκα τὴν ποσότητα (ταύτην). Εἰ δὲ τῆς δευτέρας τάξεως τυγχάνοιεν,

ἔχωσι προικίζειν διατετιμημένως μέχρι δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων γροσίων. Εἰ δὲ τῆς τοίτης τελοῦσι τάξεως, ἔχουσι προικοδοτεῖν τὰ πάντα χίλια πεντακόσια γρόσια, καὶ μηδένα τῶν ἐκ τῆς τοιττῆς τάξεως τολμᾶν δλως ὑπερβαίνειν τὸν ἐν ἐκάστῃ διορισθέντα ἀριθμὸν τῆς προικοδοσίας. Τοὺς δὲ κατωτέρῳ τούτων ὑπάρχοντας καὶ μὴ ἔξαρκοντας προικοδοτῆσαι μέχρι τῶν τοιῶν πονγγείων, ἔχειν ἄδειαν ἀδιορίστως δι' ὀλιγωτέρας ποσότητος ὑπανδρεύειν τὰς θυγατέρας αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ἀν ἐφικνεῖται ἡ ἐκάστου δύναμις . . . Οὕτ' οὖν οἱ προικίζοντες γονεῖς τολμάτωσαν τὸν ἀρωτέρῳ διορισθέντα ἀριθμὸν ἀθετῆσαι, καί, ἦ φανερῶς, ἦ κρυφίως, ἦ ἐμμέσως, ἦ ἀμέσως, οἰδαδήτινι ἄλλῃ μηχανῇ καὶ ὑποσχέσει, ἦ πρὸ τοῦ γάμου, ἦ μετὰ τὸν γάμον, ἐπ' ὀρόματι προικοδοσίας, ἦ δοῦται, ἦ ὑπόσχεσθαι, ἦ διὰ λόγου, ἦ ἐγγράφως, περισσότερα . . . "Ος δ' ἀν τις καὶ ὁποῖος, ὑπὸ κενοδοξίας πεφυσημένος τολμήσοι τὸ ἀπὸ τοῦτο καὶ εἰς τὸ ἔξῆς ἀθετῆσαι καὶ παραβῆναι τὸν κοινῶς παρὰ τῆς πολιτείας καὶ ἡμῶν διαταχθέντα δρον τοῦτον . . . ὁ τοιοῦτος, ὁποῖος ποτ' ἀν ἦ, ὡς προδότης τῆς κοινῆς συστάσεως καὶ ὠφελείας, ὡς ἔχθρος τῆς πολιτείας, καὶ ἀγαιότης τῆς καλῆς συμφωνίας, ὡς ὑβριστὴς τοῦ μυστηρίου, καὶ ἐνὶ λόγῳ ὡς κοινὸς λυμεών, ἀφωρισμένος εἴη . . .».

338

1736–1744. Γράμμα πΚ. Νεοφύτου Ζ', δι' οὗ ἀνακαλεῖται ἡ περὶ περιορισμοῦ τῶν προικοδοσιῶν διάταξις,
ἐν 70, Β', σ. 444–446.

» . . . (τὸ) ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν (γράμμα) . . . ἔμπης οὐκ ἵσχυσεν ἐνεργηθῆναι τὸ παράπαν καὶ διαφυλαχθῆναι, διά τε τὴν φθάσασαν δπωσδήπως ὑπερισχύσαι καὶ ἐπικρατῆσαι συνήθειαν τῆς ἐν προικοδοσίαις ὑπερβολῆς . . . τοῦ πολιτικοῦ καὶ ἀρχοντικοῦ συστήματος μὴ διοφωνοῦντος, μηδὲ συναινοῦντος ἐπὶ τῷ τοιούτῳ διορισμῷ, ἦς ἐνεκα διαφορίας συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι τὰ γαμικὰ συναλλάγματα μετὰ προικοδοσίας, μὴ φυλαττούσης τὸν γεγονότα διορισμόν, . . . οὐδὲν ἐνεκα, δευτέρας σκέψεως ἐκκλησιαστικῆς γενομένης, ἐπειδὴ ὁ προγεγονὼς περὶ τῆς προικὸς δρος, καίτοι καλῶς συντελεσθεὶς ὡς πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν ἀφορῶν, . . . ὡς μήτε φυλαχθεὶς ἄχρι τοῦτο, μήτε εὐλογηθεὶς τὸ παράπαν, ἀλλ' οὕτε εἰς τὸ ἔξῆς φυλαχθῆναι τε καὶ ἐνεργηθῆναι οἶός τε ὁν, ὑπάρχη ἄκυρος τοῦ λοιποῦ . . . καὶ τὸ προεκδοθὲν περὶ τούτου ἐκκλησιαστικὸν ἡμῶν γράμμα μένη κάκεῖνο ἄκυρον καὶ ἀνενέργητον . . .».

339

1737. Διάταξις πΚ. Νεοφύτου Ζ', πρὸς μ. Ἀθηνῶν Ζαχαρίαν, περὶ ὄρου προικοδοσίας,
ἐν 70, Β', σ. 446–451 καὶ ἐν 169, Α', σ. 139–144.
(Προὶξ α' τάξεως 1500 γρόσια· αἱ τάξεις β' καὶ γ' ὀλιγώτερον).

340

1737. Προικοσύμφωνον 3 Φεβρ., ἐν Παροικίᾳ Πάρου,
ἐν 57, σ. 166.

